

Module B: Ruwvoeder

Versie 3.0 dd 04-07-2019

Inhoud

Module B: Ruwvoeder	2
1. Inleiding	2
1.1 Toepassingsgebied	2
1.2 Werkgroepen en werkwijze	3
2. Hygiënevoorschriften	4
2.1 Bedrijf & Gebouwen.....	4
2.2 Machines, apparatuur en gereedschappen die in contact komen met product voor oogst en na-oogst behandeling	8
2.3 Bedrijfsleider, personeel en derden.....	10
2.4 Teelttechniek en naoogstbehandeling.....	12
2.5 Schadelijke of quarantaine organismen	15
2.6 Overzicht bij te houden documenten	17
3. Registratie	18
3.1 Identificatie van de producent.....	18
3.2 Identificatie van productie / teeltlocatie	19
3.3 Dossier IN en OUT	19
3.4 Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden	21
3.5 Registratie aanwezigheid schadelijke of quarantaine organismen en ziekten	28
3.6 Registratie resultaten van analyses	28
3.7 Overzicht registratie.....	28
4. Meldingsplicht	31
4.1 Algemeen.....	31
4.2 Meldingslimieten in de plantaardige productie	36
5. Bijlagen	38
5.1 Glasbreuk- en lekkageprocedure	38
5.2. Plantenpaspoorten	40
5.3 Overzicht waterbronnen	41
5.4. Checklist	42
5.5 Contactadressen	43

Module B: Ruwvoeder

1. Inleiding

1.1 Toepassingsgebied

De volgende activiteiten worden in deze module beschreven :

- Ontvangst, opslag en gebruik van grondstoffen:
 - Zaaizaad, plant- of pootgoed
 - Gewasbeschermingsmiddelen en biociden
 - Meststoffen
- Opslag en transport van de geoogste primaire plantaardige producten op de plaats van de productie;
- Productie en oogst van voederteelten worden opgenomen onder de rubriek 'Ruwvoeder' die de volgende productgroepen behelzen: graslandproducten, kuilmaïs, voederbieten, alle andere gewassen die geteeld worden met de bedoeling gebruikt te worden als voeder voor dieren;

De producenten met producties die gerealiseerd worden op een oppervlakte kleiner dan of gelijk aan:

- 50 are voor aardappelen en hoogstamfruit; of
- 25 are voor laagstamfruit; of
- 10 are per soort voor al de andere landbouwproducten;

moeten niet geregistreerd worden bij het FAVV. De autocontrole en de hygiëneregels zijn van toepassing op elke levering van plantaardige producten, met inbegrip van de rechtstreekse levering van kleine hoeveelheden van primaire producten door de producent aan de eindverbruiker, of aan de detailhandel die aan de eindverbruiker levert (opgenomen met code V*).

Enkel de verkoop van producten die binnen de onderneming geproduceerd zijn, valt onder de scope van de G-040. De verkoop door de landbouwer van door andere producenten geproduceerde producten valt niet onder de scope van de Sectorgids G-040.

De module B is van toepassing op het ruwvoeder zoals in de tabel 1 hieronder opgenomen.

Tabel 1. Overzicht van de productgroepen in de Sectorgids Autocontrole voor de Primaire Plantaardige Productie en hun bijhorende code

Productgroep	Code
Ruwvoeder	R
- Grasland als droogvoeder (hooi)	R h

- Weide- en raaigras – inkuil en voordroogkuil	R v
- Kuilmaïs	KM
- Voederbieten	VB
- Alle andere gewassen die geteeld worden met de bedoeling gebruikt te worden als voeder voor dieren	AG

Ruwvoeder behelst:

- maïs (voedermaïs en maïs met vochtige korrel, alsook maïskolvenschroot);
- voederbieten;
- graslandproducten, met een onderscheid tussen hooi enerzijds en inkuil en voordroogkuil anderzijds;
- alsook alle andere gewassen die geteeld worden met de bedoeling gebruikt te worden als voeder voor dieren.

Ruwvoeder is een verzameling van voedergewassen hoofdzakelijk samengesteld uit grasachtigen, leguminosen en verschillende tweezaadlobbigen met bestemming maaien of beweiden. Een weide kan ingezaaid worden als reincultuur van grassen of leguminosen, als mengeling van zaden of als mengeling van beide.

1.2 Werkgroepen en werkwijze

Dit document werd opgemaakt en goedgekeurd binnen het Overlegplatform voor de Verwerking van en handel in Plantaardige Grondstoffen en producten (OVPG vzw) en de professionele landbouworganisaties : Boerenbond, Algemeen Boeren Syndicaat (ABS) en Fédération Wallonne de l'Agriculture (FWA). De adressen van de leden van de interprofessionele groep worden in bijlage 5 vermeld.

De Interprofessionele werkgroep die dit deel van de gids heeft ontwikkeld is samengesteld uit:

- 5 vertegenwoordigers van Agrofront (2 Boerenbond, 1 ABS en 2 FWA)
- 1 vertegenwoordiger van de CBB (Confederatie van de Belgische Bietenplanters)
- 1 vertegenwoordiger van CFGC-W (Conseil de Filière Wallonne Grandes Cultures)
- 13 vertegenwoordigers van OVPG vzw (1 Belgapom, 1 Fegra, 1 Cefi, 4 Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties (VBT), 3 Vegebe, 2 Subel, 1 OVPG vzw)

Meer dan 50% van de land- en tuinbouwers zijn aangesloten bij één of meer van deze representatieve verenigingen. Bijgevolg vertegenwoordigt de werkgroep meer dan 50% van de doelgroep van dit deel van de sectorgids.

2. Hygiënevoorschriften

2.1 Bedrijf & Gebouwen

Code	PG	MNC	Omschrijving vereiste
1.1 Opslag van Gewasbeschermingsmiddelen en biociden			
1.1.1	R	A	<p>De gewasbeschermingsmiddelen en biociden worden opgeslagen in een afsluitbare ruimte die hiervoor bestemd is (fytolokaal) of in een geschikte kast (fytokast) in goede staat van onderhoud en netheid. In deze kast/ruimte mogen ook andere producten worden opgeslagen op voorwaarde dat deze producten aan de volgende voorschriften voldoen :</p> <ul style="list-style-type: none"> a) niet bestemd voor menselijke of dierlijke voeding (elk risico van directe verontreiniging vermijden) en geen geneesmiddelen b) deze mogen geen brand- of ontploffingsgevaar inhouden (geen brandstoffen, nitraatmeststoffen,...) (elk risico van directe verontreiniging door vervuiling van de opslag van voedingsmiddelen als gevolg van een incident in het lokaal vermijden), c) worden afzonderlijk opgeslagen, op verschillende rekken en zodanig dat elk risico van direct contact met gewasbeschermingsmiddelen wordt vermeden (bij lekken van vloeistoffen bv). <p>Onder deze andere producten wordt verstaan bleekwater, zaaizaden, vloeibare meststoffen, oligo-elementen,... Specifiek materiaal voor het gebruik van deze producten mag eveneens in dit lokaal worden opgeslagen. Deze kast/ruimte voldoet aan de volgende eisen:</p>
1.1.2		A	<ul style="list-style-type: none"> - Op slot en niet toegankelijk voor kinderen en onbevoegden. Het lokaal of de kast is uitsluitend toegankelijk voor houders van een fytolicensee P1, P2 of P3, of andere personen, mits aanwezigheid van minstens één persoon die over de voorgenoemde fytolicensee beschikt. In geval van afwezigheid bij een levering van producten voor professioneel gebruik kan de landbouwer deze ongeopende producten laten opslaan in een afsluitbaar lokaal of een afsluitbare kast die voldoet aan dezelfde voorwaarden, gedurende een maximale tijdsduur van 72 uur.

1.1.3	+*	Op elke toegangsdeur van het fytolokaal of op de fytokast zijn duidelijk zichtbaar aanwezig: - De vermelding " <i>verboden toegang voor onbevoegden</i> " en gelijkwaardig symbool - Een geschikt gevaarsymbool - De identiteit en contactgegevens van de beheerder van het lokaal of de kast (met inbegrip van het fytolicensienummer- aanbeveling).
1.1.4	B	- Goed verlicht: in een lokaal is er aanwezigheid van elektrische verlichting; in geval van een fytokast moet er verlichting zijn in de nabijheid van de kast. Een degelijke verlichting laat toe dat men de etiketten kan lezen.
1.1.5	A	- Producten voor professioneel gebruik waarvan op de erkenningsakte wordt vermeld dat gebruik uitsluitend is toegelaten door houders van een fytolicensie " <i>Specifiek professioneel gebruik</i> " moeten opslagen worden in een lokaal gelegen buiten de woning, stallen of bewerkingsruimten. De toegangsdeur van dit stockagelokaal mag ook niet uitgeven in deze ruimten.
1.1.6	A	- Droog.
1.1.7	A	- Doelmatig verlucht, bijvoorbeeld een specifieke opening voor verluchting.
1.1.8	A	- Vorstvrij (in geval opslag van vloeibare gewasbeschermingsmiddelen en biociden).
1.1.9	A	Erkende gewasbeschermingsmiddelen en biociden moeten in hun oorspronkelijke verpakking bewaard worden, en voorzien zijn van hun oorspronkelijk etiket.

1.1.10		A	<p>Niet bruikbare Gewasbeschermingsmiddelen (NBGM) worden gegroepeerd opgeslagen met de aanduiding "vervallen". De gewasbeschermingsmiddelen voor privé gebruik worden gegroepeerd opgeslagen met de vermelding "privé".</p> <p>NBGM zijn gewasbeschermingsmiddelen die niet meer gebruikt mogen worden. De redenen daarvoor zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De erkenning werd ingetrokken en de opgebruiktermijn is verstreken (zie www.fytoweb.fgov.be). - Er bestaat onzekerheid over het product (het etiket is onleesbaar, verdwenen, ...). - De fysisch-chemische toestand is aangetast (door vorst, neerslag,...) of de vervaldatum is overschreden. <p>NBGM waarvan het gebruik op 1 januari van het jaar x-2 nog toegelaten was, worden bewaard onder de categorie « vervallen ».</p> <p>NBGM tussen x-4 en x-2 jaar, worden bewaard onder de categorie « vervallen » en moeten geregistreerd worden (naam, schatting overblijvende hoeveelheid, datum registratie). Zij geven aanleiding tot een niveau B non conformiteit.</p> <p>Het is niet toegestaan NBGM te bewaren die voor 1 januari van het jaar x-4 vervallen waren.</p> <p>De producten afkomstig van een overname van een onderneming worden bewaard onder de categorie « NBGM/vervallen », moeten geregistreerd worden en bij de LCE gemeld zijn.</p> <p>NBGM moeten apart en met een duidelijke vermelding opgeslagen worden in het fytolokaal/de kast (zie "omzendbrief betreffende het bezit van gewasbeschermingsmiddelen waarvan het gebruik verboden is" (PCCB/S1/JFS/625325)).</p> <p>De lege verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen (incl. zegels) worden op een droge, veilige plaats bewaard tot aan de ophaling van « AgriRecover » (zie www.Agrirecover.eu).</p>
1.1.11		A	Er is geschikte weeg- en/of maatapparatuur aanwezig.

1.1.12	R	A	Voor niet in België erkende producten die bestemd zijn om gebruikt te worden op percelen in een buurland is een import/export toelating van het FAVV verplicht. Deze producten moeten duidelijk worden geïdentificeerd in de fytokast of het fytolokaal. Deze producten moeten toegelaten zijn in het land waarin de percelen van de landbouwer gelegen zijn.
--------	----------	---	---

1.2 Opslagruimten			
<u>NIET VAN TOEPASSING</u> wanneer er geen opslag plaatsvindt			
1.2.1	R	A	De gebouwen waar plantaardige producten bewerkt en/of opgeslagen worden, zijn proper en in goede staat.
1.2.4		A	Indien een vaste verlichting zich boven de geogste producten bevindt gebruik dan breukveilige lampen, breukveilig gemaakte lampen (met hoes) of lampen met een breukveilige afschermkap.
1.2.5		A	De aanwezigheid van ongedierte moet voorkomen of bestreden worden in de opslagruimte. Indien een product gebruikt wordt ter bestrijding van ongedierte, moet dat een biocide zijn dat toegelaten is voor gebruik tijdens de opslag. Het gebruik van dit product mag geen enkele vorm van besmetting van het opgeslagen product toelaten.
1.2.6		A	Geen glasbreuk in de gebouwen. Kapotte (gebroken, gebarsten) ruiten, lampen, spiegels etc. moeten worden opgeruimd volgens de glasbreukprocedure (zie bijlage 1)
1.2.8		A	In de opslagruimtes geldt het verbod op roken.
1.2.9		B	De landbouwer voorziet volgende pictogrammen in de opslagruimte: – Pictogram 'Verboden te roken'.
1.2.10	R	A	Gevaarlijke stoffen en hun afval (olie, brandstof, meststoffen) worden derwijze opgeslagen en gehanteerd zodat verontreiniging voorkomen wordt. Er is een behoorlijke afscheiding tussen de plaatsen waar plantaardig materiaal gehanteerd of opgeslagen wordt en ander materiaal of dieren (zoals meststoffen, olie, brandstof, tractoren, aanwezigheid van vee, ...).
1.2.13		A	Huisdieren of gezelschapsdieren mogen niet in de opslagruimtes van producten verblijven.
1.2.14		A	Zichtbaar bedorven producten en afval worden regelmatig verwijderd uit opslagruimtes.

2.2 Machines, apparatuur en gereedschappen die in contact komen met product voor oogst en na-oogst behandeling

Code	PG	MNC	Omschrijving vereiste
2.1 Algemene voorschriften van toepassing voor alle machines (tractoren, spuittoestel, oogstmachines, transportmiddelen, ...)			
2.1.4	R	A	De machines verliezen geen olie. Gelekte olie en producten die daarmee in contact zijn geweest worden onmiddellijk behandeld volgens de lekkageprocedure (zie bijlage 1).

2.2 Spuittoestel		
2.2.1	R	<p>A</p> <p>Alle spuittoestellen om gewasbeschermingsmiddelen toe te passen, moeten gecontroleerd zijn volgens de wettelijke bepalingen. Niet van toepassing voor rug- en lansspuittoestellen (die over ten hoogste twee op het einde van een lans gemonteerde spuitdophouders beschikken). Elke eigenaar van een spuittoestel dient om de drie jaar een verplichte keuring van ieder aan keuring onderworpen spuittoestel uit te voeren en dit op de datum, tijd en plaats van de oproeping, zelfs als het materieel pas verworven werd (nieuw of tweedehands). Indien hij niet opgeroepen wordt dient hij dit binnen de vijftien werkdagen vóór de vervaldatum van de vorige controle te melden aan de keuringsdienst. De eigenaar die zich niet ter keuring kan aanbieden op de plaats en de datum die zijn vermeld in de oproeping van de keuringsoverheid stelt de keuringsoverheid daarvan niet later dan 5 kalenderdagen voor de geplande keuringsdatum in kennis.</p> <p>Alle spuittoestellen moeten goedgekeurd worden door:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Eenheid Machines en Landbouwinfrastructuur van het Waals Centrum voor Landbouwkundig Onderzoek (CRA-W) van Gembloux voor de provincies Waals-Brabant, Henegouwen, Luik, Luxemburg en Namen; – Eenheid Technologie en Voeding, dienst keuring Spuittoestellen van het Instituut voor Landbouw-, visserij en voedingsonderzoek (ILVO) van Merelbeke voor de provincies West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Antwerpen, Vlaams-Brabant, Limburg en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. <p>Alleen met gunstig gevolg gekeurde spuittoestellen mogen worden gebruikt in de periode die vermeld is op de door de keuringsdienst aangebrachte zelfklever evenals op het bezoekenrapport.</p> <p>Het verlies, de beschadiging of de verdwijning van het zelfklevende vignet moet onmiddellijk aan de keuringsoverheid gemeld worden.</p> <p>De verkoper en de koper van een spuittoestel stellen samen binnen de dertig dagen de keuringsoverheid in kennis van de verkoop van het spuittoestel.</p> <p>Wanneer een spuittoestel niet meer gebruikt wordt moet de eigenaar binnen de dertig dagen de keuringsoverheid ervan informeren, d.m.v. het voorziene formulier.</p>

2.2.2		A	Rechtstreeks in het buitenland aangekochte toestellen moeten door de koper gemeld worden aan de keuringsdienst binnen de 30 dagen.
2.2.3	Alle	B	De landbouwer voert minstens een jaarlijkse controle uit en noteert zijn bevindingen. Hij houdt het spuittoestel in goede staat.
2.4 Landbouwtransport			
2.4.1	R	A	De landbouwer treft de nodige voorzieningen om alle uitrustingen, recipiënten, kratten, voertuigen, laadbakken etc. (die worden gebruikt voor plantaardige producten) schoon te houden. Vóór het vervoer van producten die voor menselijke of dierlijke voeding bestemd zijn, is een grondige reiniging verplicht wanneer transport van het primair product plaatsvindt na het transport van organische meststoffen in bulk en andere risicoproducten (aarde die bemest geweest is met meststoffen van dierlijke oorsprong, tuinaarde, asbest, substraat voor de teelt van paddenstoelen, afval van metaal, technische smeermiddelen, bijproducten van dierlijke oorsprong die niet bestemd zijn voor menselijke voeding,...).

2.3 Bedrijfsleider, personeel en derden

Code	PG	MNC	Omschrijving vereiste
3.1 Toepassing van gewasbeschermingsmiddelen			
3.1.1	R	A	Gewasbeschermingsmiddelen voor professioneel gebruik worden uitsluitend gebruikt door professionele gebruikers die over een fytolicensie P1, P2 of P3 beschikken. Houders van een fytolicensie P1 gebruiken producten voor professioneel gebruik uitsluitend onder het gezag van een houder van een fytolicensie P2 of P3. Deze maakt een verklaring in tweevoud op naar het model onder punt 3.4 van het lastenboek. Deze verklaring wordt gedagtekend en ondertekend door beide partijen. Een exemplaar wordt aan de houder van de fytolicensie P1 overhandigd. De loonsproeier moet over een fytolicensie P2 beschikken indien hij behandelt en enkel de behandeling en de gebruikte producten factureert, of over een fytolicensie P3 beschikken, indien hij producten factureert, die hij niet zelf gespoten heeft.
3.1.2	R	A	Na elke fytobehandeling: ➤ Handen wassen met vloeibare zeep;

			<p>➤ Kledij vervangen. (Uitgezonderd ingeval van speciale spuitcabine met actieve koolfilter).</p>
3.1.3	R	A	<p>Wat betreft producten voor professioneel gebruik waarvan op de erkenningsakte wordt vermeld dat gebruik uitsluitend is toegelaten voor de houders van de fytolicensie Ps :</p> <ul style="list-style-type: none">- Het gebruik en de behandeling van deze producten enkel toevertrouwen aan personen die beschikken over de fytolicensie Ps- De bewaring van deze producten enkel toevertrouwen aan personen die beschikken over de fytolicensie Ps of P3- Werknemers die niet beschikken over de fytolicensie Ps of P3 verbieden deel te nemen aan de werkzaamheden en de kans op blootstelling aan de gevaren die deze producten eigen zijn, opheffen of tot een minimum herleiden.

2.4 Teelttechniek en naogstbehandeling

Code	PG	MNC	Omschrijving vereiste
4.1 Uitgangsmateriaal en vruchtafwisseling			
4.1.1	R	A	De producent moet erop toezien dat plantgoed of zaaigoed dat paspoortplichtig is, voorzien is van een plantenpaspoort. Deze lijst wordt weergegeven in bijlage 2. Dit plantenpaspoort moet minstens drie jaar bewaard worden. Merk op: plantenpaspoorten dienen drie jaar te worden bewaard op het bedrijf. Indien plantenpaspoorten bewaard worden voor het registreren van de inkomende producten (dossier IN) dienen ze 5 jaar bewaard te worden!
4.1.2		B	De producent controleert dat het geleverde uitgangsmateriaal visueel ziektevrij is.
4.2 Bemesting			
4.2.1	R	A	Buiten meststoffen en bodemverbeterende middelen van natuurlijke oorsprong van het eigen landbouwbedrijf of van het landbouwbedrijf van een derde, worden enkel toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen gebruikt.
4.2.2		A	Alle toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen dienen voorzien te zijn van een etiket of van een begeleidend document indien ze in bulk worden gekocht door de leverancier aan de landbouwer dient te worden overgemaakt. In geval van aanwezigheid van dierlijke bijproducten in de samenstelling van deze meststoffen of bodemverbeterende middelen, dient het 'commerciele document' dat aan de voorwaarde van Verordening 142/2011 voldoet, beschikbaar te zijn. In het Vlaamse gewest mag dit het 'mestafzetdocument' zijn.
4.2.3		+*	Voor de toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen afkomstig van afvalstoffen (bv. zuiveringslib, slijpkalk, compost, enkelvoudige organische meststoffen, digestaat van organische oorsprong, ...) moet de landbouwer beschikken over: - Wallonië: (een kopie van) het begeleidend document (volgens OWD-model) voor zuiveringslib; het gebruikscertificaat en het traceringsdocument voor andere

			<p>producten op basis van afvalstoffen (Besluit van Waalse Regering van 14.06.2001).</p> <p>- Vlaanderen: een kopie van het begeleidend document en het mestafzetdocument of verzenddocument. De landbouwer die compost of digestaat aankoopt kan een kopie van het VLACO keuringsattest of analyseverslag opvragen bij de producent. De lijst met geldige VLACO keuringsattesten van de toegelaten digestaatproducten en composten per type biologische bewerking is terug te vinden op: https://www.vlaco.be/onafhankelijke-certificering/overzicht-van-gecertificeerde-bedrijven. Voor andere producten op basis van afvalstoffen dient de grondstofverklaring en het controle-attest van VLACO waar vereist volgens VLAREMA. Een kopie van de grondstofverklaring dient het transport te vergezellen. Indien van toepassing, moeten de analysesresultaten gedurende vijf jaar worden bijgehouden.</p>
4.2.4		A	<p>Zuiverings-slib en digestaten die dit type slib bevatten, kunnen gebruikt worden op voorwaarde dat de productie eenheid een federale toelating heeft voor dit type slib. Het gebruik van officieel toegelaten zuiverings-slib is niettemin verboden op:</p> <p>- Weiden en voedergewassen, indien er geen wachttijd van zes weken tussen toepassing en beweiding of oogst wordt gerespecteerd;</p> <p>Digestaat dat geen zuiverings-slib bevat mag wel tijdens het groeiseizoen worden toegepast.</p> <p>Voor zuiverings-slib afkomstig van stedelijke waterzuiveringsinstallaties is tevens een federale toelating vereist. Het gebruik van slib van rioolwaterzuiveringsinstallaties (RWZI-slib) op landbouwgrond is verboden in Vlaanderen.</p> <p>Voor digestaten die zuiverings-slib bevatten, kunnen in bepaalde gevallen sommige van bovenstaande gebruiksbepalingen worden geschrapt. Deze gebruiksbepalingen kunnen worden geraadpleegd op het begeleidend document of in de ontheffing. De ontheffing kan worden teruggevonden op fytoweb: https://fytoweb.be/nl/meststoffen/aanvraagprocedure-tot-ontheffing.</p>

4.2.5		A	Voor meststoffen en bodemverbeterende middelen die dierlijke bijproducten bevatten zijn er gebruiksbeperkingen. Voor meststoffen/bodemverbeterende middelen die dierlijke bijproducten bevatten zijn er gebruiksbeperkingen. Indien er verwerkte dierlijke eiwitten (categorie 3) of vleesbeendermeel (categorie 2) in aanwezig is, is gebruik op weiden waar vee toegang toe heeft of die bestemd zijn voor groenvoer, verboden. Indien er geen verwerkte dierlijke eiwitten of vleesbeendermeel in aanwezig is, is de toegang van vee op deze weiden verboden gedurende minimum 21 dagen na de toediening ervan. Indien meer dan 21 dagen zijn verstreken na de laatste toediening dan mag begrazing worden toegestaan of mogen gras en andere weidegrassen voor gebruik in diervoeder worden gemaaid.
4.3 Gewasbeschermingsmiddelen en biociden			
4.3.1		A	Gebruik enkel in België erkende gewasbeschermingsmiddelen en toegelaten biociden, voor op het etiket vermelde toepassingen vóór en tijdens de teelt en bij opslag. De erkende gewasbeschermingsmiddelen kunnen geraadpleegd worden op www.fytoweb.fgov.be en de erkende biociden op: www.health.belgium.be .
4.3.2	R	A	Wie een gewasbeschermingsmiddel aanwendt dient de nodige maatregelen te treffen om te vermijden dat schade wordt berokkend aan de gezondheid van mensen, nuttige dieren en dat schade wordt toegebracht aan naburige teelten. De landbouwer moet er zorg voor dragen dat elk werktuig, voorwerp of voertuig dat gediend heeft bij het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel, zorgvuldig en onmiddellijk wordt gereinigd. Bij de toepassing van vloeibare middelen worden de zorgvuldig geledigde verpakkingen voldoende met water gespoeld.
4.3.5	R	A	Bereken bij de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, de benodigde hoeveelheid om resten te voorkomen.
4.3.6	R	A	Bij de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, respecteer een spuitvrije bufferzone van 1 m voor veldspuiten en van 3 m voor boomgaardspuiten tegenover oppervlaktewater. Specifieke bufferzones kunnen worden vastgelegd en vermeld op het etiket van

			het product. De bufferzones worden gereduceerd mits het gebruik maken van bijkomende driftreducerende middelen of maatregelen (cf. http://www.fytoweb.fgov.be/ - Info voor de gebruiker – Maatregelen ter beperking van verontreinigen van oppervlaktewater).
4.4 Irrigatie			
4.4.5	R	A	<p>Voor irrigatie, fertigatie en bespuitingen met gewasbeschermingsmiddelen wordt gebruik gemaakt van hemelwater, oppervlaktewater, grondwater, leidingwater of proceswater.</p> <p>Proceswateren, anders dan deze beschreven in bijlage 5.3, kunnen worden aanvaard mits goedkeuring van het FAVV. Al deze wateren moeten voorafgaand aan hun gebruik worden geëvalueerd (bijlage 5.3).</p> <p>Andere waterbronnen mogen worden gebruikt op voorwaarde dat vooraf kan worden aangetoond door een grondige risicobeoordeling, geval per geval, dat risico's verbonden aan het gebruik van dit water ontbreken.</p> <p>Volgende bronnen mogen niet worden gebruikt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rioolwater of water afkomstig van bronnen waarin niet gezuiverd rioolwater terecht komt. <p>Een omschrijving van deze verschillende waterbronnen is terug te vinden onder bijlage 5.3.</p>

2.5 Schadelijke of quarantaine organismen

Code	PG	MNC	Omschrijving vereiste
5.1 Algemene maatregelen ter bestrijding van voor planten en plantaardige producten schadelijke of quarantaine organismen			
5.1.1	R	A	<p>De landbouwer is verplicht over te gaan tot de bestrijding van schadelijke of quarantaine organismen zodra hij de aanwezigheid hiervan vaststelt of deze hem door een vertegenwoordiger van de overheid wordt gemeld. Hij dient de onderrichtingen van het FAVV te volgen met betrekking tot de bestrijding van schadelijke of quarantaine organismen (zoals nematoden, bruinrot, ringrot, ...), zoals de ontsmetting van machines, apparatuur, gereedschappen, vervoermiddelen, containers en verpakkingsmateriaal na bewerking van gecontamineerde producten. Bovendien moet hij met schadelijke of quarantaine organismen besmette</p>

			<p>producten adequaat vernietigen (bacterievuur, <i>Verticilium</i>, <i>Xanthomonas fragariae</i>, ...). De lijst met belangrijkste quarantaine organismen is weergegeven in Tabel 3.</p> <p>Alle inspecties en alle wettelijk verplichte of door het FAVV vereiste analyses, voornamelijk in het kader van de aflevering van het plantenpaspoort (analyses voor bruin- en ringrot op aardappelpootgoed, ...), zijn uitgevoerd.</p>
5.1.2		A	<p>De landbouwer is verplicht de bloei evenals de zaadvorming en de uitzaaiing van schadelijke distels met alle mogelijke middelen te beletten. Als schadelijke distels worden beschouwd: akkerdistel, speerdistel, kale jonker en kruldistel.</p>

2.6 Overzicht bij te houden documenten

Code	PG	MNC	Document
1.1.12	R	A	Import/export toelating van het FAVV voor niet in België erkende gewasbeschermingsmiddelen die op percelen in een buurland gebruikt worden.
2.2.1		A	Controlebewijs spuittoestel (bezoekcertificaat) en sticker op toestel.
3.1.1		A	Gewasbeschermingsmiddelen voor professioneel gebruik worden uitsluitend gebruikt door professionele gebruikers die in het bezit zijn van een fytolicensie P1, P2 of P3. Houders van een fytolicensie P1 gebruiken producten voor professioneel gebruik uitsluitend onder het gezag van een houder van een fytolicensie P2 of P3. Deze maakt een verklaring in tweevoud op naar het model onder punt 3.4 van het lastenboek. Deze verklaring wordt gedagtekend en ondertekend door beide partijen. Een exemplaar wordt aan de houder van de fytolicensie P1 overhandigd. De loonsproeier moet over een fytolicensie P2 beschikken indien hij behandelt en enkel de behandeling en de gebruikte producten factureert, of over een fytolicensie P3 beschikken, indien hij producten factureert, die hij niet zelf gebruikt.
4.1.1		A	Plantenpaspoort bewaren indien van toepassing, zie bijlage 2.
4.2.2		A	Voor meststoffen en bodemverbeteraars (niet verpakte producten): bewaar etiketten of begeleidende documenten, overgemaakt door de leverancier.
4.2.3		+*	Voor het gebruik van bodemverbeteraars afkomstig uit afval (bv. slib): (een kopie van) het begeleidend document en verzenddocument of mestafzetdocument (Vlaams gewest); begeleidend document (volgens OWD-model) voor slib en het gebruikerscertificaat en traceringsdocument voor de andere stoffen die als afval zijn beschouwd (Waals Gewest).

3. Registratie

In het kader van het KB autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid dienen verschillende registers bijgehouden te worden door de land- en tuinbouwers. Deze registers moeten **minstens 5 jaar bewaard** worden op het landbouwbedrijf.

3.1 Identificatie van de producent

Elke landbouwer moet geregistreerd zijn bij het FAVV. De factuur van de FAVV heffing geldt als registratiebewijs. De landbouwer dient ook de correcte administratieve gegevens over te maken aan de certificeringsinstelling. De activiteiten moeten correct en volledig zijn doorgegeven.

Indien een onderneming verschillende vestigingen heeft moet hij per vestiging het vestigingseenheidsnummer doorgeven. Indien hij niet over een dergelijk nummer beschikt, ontvangt hij een FAVV controlepuntnummer. Indien er slechts één vestiging is, wordt het ondernemingsnummer doorgegeven.

De volgende documenten kunnen gebruikt worden voor de identificatie van producent en bedrijf:

- GBCS formulier¹
- Aanmeldingsformulier bij Vegaplan.be
- Andere ...

In principe dienen deze gegevens slechts eenmalig geregistreerd te worden, tenzij de gegevens wijzigen. In de onderstaande fiche wordt een voorbeeld gegeven in het kader van het identificeren van de producent.

¹ GBCS: Geïntegreerd Beheers- en ControleSysteem

Identificatie producent & bedrijf		
	Datum: ... / ... /	Referentie: bv GBCS
	Versie:	
Ondernemingsnummer:		
Vestigingseenheidsnummer:		
Producent		
Naam:	Voornaam:	
Straat:	Nr.:	
Postcode:	Gemeente:	
Telefoon:	Mobiel:	
Fax:	e-mail:	
Bedrijf (enkel in te vullen indien verschillend van de producentgegevens)		
Naam:	Voornaam:	
Straat:	Nr.:	
Postcode:	Gemeente:	
Telefoon:	Mobiel:	
Fax:	e-mail:	

3.2 Identificatie van productie / teeltlocatie

Op het bedrijf is een plan aanwezig met de locaties waarop gewassen geteeld worden. In Vlaanderen kan hiervoor gebruik gemaakt worden van de Eenmalige PerceelsRegistratie (EPR), in Wallonië van het GBCS formulier, plan voor premies

Het bedrijf kan ook zelf een plan opstellen waarbij elk perceel genummerd wordt of een naam krijgt. Ook plaatsen waar plantaardige producten tijdens opslag behandeld worden, moeten geïdentificeerd worden, bijvoorbeeld via een bedrijfssituatieschets. Aan de hand van deze documenten moeten productieplaatsen of -eenheden waar gewasbeschermingsmiddelen en/of biociden worden toegepast duidelijk geïdentificeerd kunnen worden. Ingeval op een perceel of in een kas meerdere partijen plantaardige producten voorkomen, worden zij door middel van een partijnummer onderscheiden.

Distributiesystemen en opslagplaatsen van het water zijn geïdentificeerd en gelokaliseerd.

3.3 Dossier IN en OUT

Volgens art. 6 van het KB van 14/11/2003 betreffende autocontrole, meldingsplicht en traceerbaarheid moet elke exploitant in de primaire productie de gegevens bijhouden van alle producten die hij aankoopt en gebruikt (dossier IN) en alle producten die hij verkoopt en levert (dossier OUT).

Voor de Primaire Plantaardige Productie moeten deze gegevens bijgehouden worden voor de volgende categorieën van inkomende producten:

- Plantaardig vermeerderingsmateriaal

- Gewasbeschermingsmiddelen en biociden
- Meststoffen

En voor de volgende categorieën van uitgaande producten:

- Plantaardig vermeerderingsmateriaal
- Plantaardige producten (groenten, fruit, ...)

(Gegevens over rechtstreeks aan de consument verkochte of geleverde producten hoeven niet bijgehouden te worden.)

Het is niet de bedoeling dat al deze gegevens in een apart register genoteerd worden. In veel gevallen houdt de landbouwer deze gegevens al bij voor andere doeleinden. Deze gegevens zijn dan vaak terug te vinden op andere documenten zoals: facturen, etiketten, plantenpaspoorten of certificaten, leveringsbonnen, aankoopborderel, mestbankaangifte, premieaanvragen, weegbonnen, ...

De gegevens kunnen per categorie afzonderlijk bewaard worden, dit wil zeggen dat ze bijvoorbeeld in een afzonderlijke map bewaard worden, of in een map met tussenschotten. Dit is echter niet verplicht.

De verplichte informatie betreffende de traceerbaarheidgegevens in de IN/OUT registers moeten aan het FAVV kunnen verstrekt worden op zeer korte termijn: maximum 4 uur voor de gegevens zoals de bestemming, de aard en de datum; binnen 24 uur voor de identificatie en de hoeveelheid van het product. Zij moeten kunnen worden gecontroleerd door een audit; een ordelijk klassemment van al de documenten wordt aanbevolen.

Indien de noodzakelijke gegevens (aard, hoeveelheid, datum, identificatie) op deze documenten ontbreken, dient de landbouwer de ontbrekende gegevens aan te vullen.

Van elk van de inkomende en uitgaande producten moeten de volgende gegevens kunnen voorgelegd worden:

- De **aard** en **identificatie** van het product;
- De **hoeveelheid** van het product (bv. aantal kg aangekocht product);
- De **ontvangst-** of **leveringsdatum**;
- De **identificatie van de vestigingseenheid die het product levert of afneemt** (bv. firma "Landbouwbenodigdheden NV, aardappelstraat 17 te Wortel). Hiermee wordt niet het administratief adres bedoeld maar wel de plaats van waar de producten komen of waarheen de producten gaan. In geval van levering via een handelaar/transporteur of een andere tussenpersoon zal deze geïdentificeerd en genoteerd moeten worden.

3.4 Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden

Producten voor professioneel gebruik mogen enkel door diegenen worden verkocht, gebruikt of aangeraden die over een fytolicensie beschikken. Houders van een fytolicensie P1 gebruiken producten voor professioneel gebruik uitsluitend onder het gezag van een houder van een fytolicensie P2 of P3. Deze maakt een verklaring in tweevoud op naar het model hieronder. Deze verklaring wordt gedagtekend en ondertekend door beide partijen. Een exemplaar wordt aan de houder van de fytolicensie P1 overhandigd.

Model voor de verklaring inzake gebruik van producten voor professioneel gebruik onder het gezag van een houder van een fytolicensie « Professioneel gebruik » of « Distributie/Voorlichting ».

Houder van de fytolicensie « Professioneel gebruik » of « Distributie/Voorlichting » :

Naam en voornamen : Nummer van de fytolicensie :

Bovenstaande houder van de fytolicensie « Professioneel gebruik » of « Distributie/Voorlichting » verklaart dat volgende houder van de fytolicensie « Assistent professioneel gebruik » producten voor professioneel gebruik gebruikt onder diens gezag :

Naam en voornamen : Nummer van de fytolicensie :

Deze verklaring is juist en waar.

Gedaan te (plaats)

op / / (datum)

Handtekening van de houder van de fytolicensie « Professioneel gebruik » of « Distributie/Voorlichting »,
.....

Handtekening van de houder van de fytolicensie « Assistent professioneel gebruik »,
.....

Meer informatie op de website www.fytolicensie.be.

Model voor de verklaring inzake gebruik van producten voor professioneel gebruik onder het gezag van een houder van een fytolicensie « Professioneel gebruik » of « Distributie/Voorlichting ».

Houder van de fytolicensie « Professioneel gebruik » of « Distributie/Voorlichting » :

Naam en voornamen :
Nummer van de fytolicensie :

Het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden tijdens teelt en opslag dient geregistreerd te worden volgens de Verordeningen 852/2004 inzake levensmiddelenhygiëne, 1107/2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en 183/2005 betreffende de diervoederhygiëne.

Voor producties die bedoeld zijn voor dierlijke consumptie zijn de gegevens die in dat verband moeten worden ingeschreven de volgende:

- Perceel nr.² of opslageenheidnummer¹
- Behandelde teelt
- Datum toediening gewasbeschermingsmiddel
- Naam bestrijdingsmiddel (volledige commerciële benaming)
- Gebruikte dosis per ha of per ton¹

De registratie van het gebruik van biociden is ook verplicht.

Voor biociden, moeten de volgende gegevens geregistreerd worden:

- Type behandelde uitrusting (machines, palletkisten, andere recipiënten, opslageenheid, voertuigen, infrastructuur)
- Datum behandeling
- Aangewend biocide (volledige handelsbenaming)
- Concentratie en gebruikte hoeveelheid.

Het register, d.w.z. de opgetekende gegevens, moet gedurende 5 jaar worden bewaard.

De land- en tuinbouwers moeten de gegevens over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden ten laatste 7 dagen na de uitvoering registreren.

² De percelen waarop, of de kassen waarin de teelten aanwezig zijn, moeten door middel van een nummer geïdentificeerd worden.

¹ In geval van behandeling na de oogst.

Het register, zijnde de opgetekende gegevens, moet gedurende 5 jaar worden bewaard voor de teelten die bedoeld zijn voor menselijke of dierlijke consumptie (3 jaar voor de non-food bedrijven die plantaardige producten produceren of oogsten). Indien dit noodzakelijk is, moet de verplichte informatie onmiddellijk ter beschikking kunnen gesteld worden.

Een voorbeeld van het bijhouden van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden wordt hieronder weergegeven:

Perceel- of opslageenheid-nummer	Partij-nummer	Teelt	Datum behandeling	Aangewend bestrijdingsmiddel (volledige commerciële of handelsbenaming)	Dosis /ha of /ton	Behandelde oppervlakte of hoeveelheid

Een landbouwer kan voor deze registratie gebruik maken van een **sputdagboek** of een **fiche per teelt en/of per perceel** of een ander document. Indien de afnemer (via een contract) vraagt een teelt- of perceelsfiche bij te houden kan de landbouwer verwijzen naar deze fiche voor de registratie van gewasbeschermingsmiddelen. In dit geval houdt de landbouwer zelf het origineel bij en ontvangt de afnemer een kopie.

Op de volgende pagina wordt een voorbeeld van een perceels-/teeltfiche weergegeven. Deze voorbeeldfiche kan tevens gebruikt worden voor de registratie van gewasbeschermingsmiddelen. In de grijze zones werd aangeduid welke gegevens verplicht dienen bijgehouden te worden in het kader van het KB van 13/07/2014. Ook voor de behandeling van plantaardige producten tijdens de opslag werd een voorbeeldfiche uitgewerkt.

Indien de spuitwerkzaamheden uitbesteed worden aan loonwerkers is de landbouwer niettemin verplicht deze gegevens zelf bij te houden.

Specifiek gelden voor de activiteiten uitgevoerd door een loonwerker, dat de loonwerker de nodige gegevens (volledige handelsbenaming van gebruikt gewasbeschermingsmiddel, omschrijving van het behandelde gewas, gebruikte dosis/ha, plaatsaanduiding van het behandelde gewas) aan de landbouwer doorgeven (schriftelijk of elektronisch). Het register, zijnde de opgetekende gegevens, moet gedurende 5 jaar worden bewaard.

De gegevens over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en biociden moeten ten laatste 7 dagen na de uitvoering geregistreerd worden.

Indien noodzakelijk kan de landbouwer de gegevens opvragen bij de loonwerker, die deze gegevens ten laatste 24 uur later ter beschikking stelt.

Teelt- of Perceelsfiche³			
Teelt:		Naam landbouwer:	
		Referentie: identificatie producent	
Productielocatie			
Naam:	Partijnummer⁴	Oppervlakte:	Referentie:
Perceel:			
Perceel:			
Perceel:			
Controle fysische contaminatie productielocatie			
Datum controle: ... / ... /		Bevindingen:	
A	Voorvrucht:		Referentie:
	20xx :		
	20xx :		
	20xx :		
Zaaien of planten			
Datum zaaien/planten:			
Variëteit of ras:			Referentie: dossier IN
Lotnummer ⁵ :			
Hoevezaad/-pootgoed:		0 ja	0 nee
Uitvoerder/Loonwerk:			
Bemesting			
Datum	Soort meststof ⁶	Dosis/ha	Uitvoerder/ Loonwerker

³ Grijs gemarkeerd: verplicht veld

⁴ Indien een perceel slechts één partij planten omvat geen partijnummer noodzakelijk

⁵ Identificatie aan de hand van dossier IN

⁶ Identificatie aan de hand van dossier IN

Monstername⁹ (indien van toepassing)					
Datum:		Analyseresultaat		Ref. registratie analyseresultaten	
Opslag en/of bewerking en/of marktklaar maken					
Naam landbouwer: Referentie: Identificatie producent			Opslag/Bewerkingsruimte:		
Identificatie opgeslagen product:					
Referentie teelt	Datum IN	Hoeveelheid IN	Datum UIT	Hoeveelheid UIT	Bestemming
Behandeling opgeslagen product:					
Referentie teelt	Aard behandeling	Datum behandeling	Naam product ¹⁰	Dosis	Uitvoerder/ Loonwerker
Bewerken of marktklaar maken:					
Referentie teelt	Datum bewerking	Type bewerking	Hoeveelheid	Bestemming	

Tip: Hou de facturen van de loonwerker bij.
Naar deze facturen kan vaak verwezen worden in verschillende registers.

⁹ Indien in het bemonsteringsplan niets voorzien voor het betrokken jaar niet noodzakelijk bemonsteringsdatum en analyseresultaat te registreren. Indien analyseresultaat gunstig, niet noodzakelijk om resultaat te registreren

¹⁰ Identificatie aan de hand van dossier IN

3.5 Registratie aanwezigheid schadelijke of quarantaine organismen en ziekten

Indien tijdens de teelt schadelijke of quarantaine organismen of ziekten worden vastgesteld die een impact kunnen hebben de gezondheid van mens, dier en plant, dienen deze gegevens bijgehouden te worden. Dit valt samen met de meldingsplicht (zie hfdst. 4). Het bijhouden van kopieën van het formulier voor verplichte meldingen volstaat.

3.6 Registratie resultaten van analyses

Eventuele resultaten van analyses van bij planten genomen monsters of andere monsters moeten bijgehouden worden (bv. in het kader van de vooroogstcontrole bij sla). Ook analyses uitgevoerd door bv. de producentenorganisaties dienen bijgehouden te worden. Het is belangrijk dat deze analyses steeds ter inzage op het landbouwbedrijf aanwezig zijn. Het is de verantwoordelijkheid van de landbouwer deze gegevens op te vragen en te bewaren. Het wordt aangeraden een ordelijk klasement van de analyseresultaten (indien dit van toepassing is) bij te houden.

3.7 Overzicht registratie

In onderstaande tabel worden alle voorschriften met betrekking tot registratie nog eens op een rijtje gezet.

Code	PG	MNC	Document
6.1 Algemeen			
6.1.1	R	A	De registers zijn ingevuld.
6.1.2		A	De registers worden minimaal 5 jaar bewaard.
6.1.3		A	Identificatie van de producent en het bedrijf.
6.1.4		A	Volgende zaken zijn visueel geïdentificeerd en gelokaliseerd op een plattegrond of een kaart: percelen, productielocaties, opslagruimtes, en de bronnen, distributiesystemen en opslagplaatsen van het water.
6.2 Dossiers IN & OUT			
6.2.1	R	A	<p>Dossier IN: Voor de inkomende producten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plantaardig vermeerderingsmateriaal, - gewasbeschermingsmiddelen en biociden, - meststoffen, <p>moeten de volgende gegevens kunnen voorgelegd worden: de aard, de identificatie en de hoeveelheid van het product, de ontvangstdatum, naam en adres of</p>

			<p>website de identificatie van de vestigingseenheid waar het product vandaan komt).</p> <p>Een ordelijk klassement wordt aanbevolen. Daar waar gegevens ontbreken, moeten deze aangevuld worden op de documenten.</p>
6.2.2		A	<p>Dossier OUT: Voor de uitgaande producten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plantaardige producten <p>moeten de volgende gegevens kunnen voorgelegd worden: de aard, de identificatie en de hoeveelheid van het product, de verzenddatum; het adres van de vestigingseenheid waar het product wordt geleverd. Een ordelijk klassement wordt aanbevolen. Daar waar gegevens ontbreken, moeten deze aangevuld worden op de documenten.</p>
6.3 Registratie			
6.3.1	R	A	<p>De landbouwer kan gebruik maken van bestaande documenten (bv. spuitdagboek, ...), een perceels-/teeltfiche invullen of een ander soort document gebruiken. De behandeling van opgeslagen producten dient tevens geregistreerd te worden.</p> <p>De notering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen is verplicht – zowel bij de behandeling door de veehouder zelf als door loonwerkers. Op te nemen gegevens voor gewasbeschermingsmiddelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Handelsbenaming van het gebruikte middel - Datum toediening - Behandelde teelt - Locatie van de behandelde teelt (perceelnummer, of opslageenheidnummer) - Gebruikte dosis per ha of per ton¹ <p>(¹ in geval van behandeling na de oogst)</p> <p>Voor biociden, moeten de volgende gegevens geregistreerd worden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Type behandelde uitrusting (machines, palletkisten, andere recipiënten, opslageenheid, voertuigen, infrastructuur) - Datum behandeling - Aangewend biocide (volledige handelsbenaming) - Concentratie en gebruikte hoeveelheid. <p>Deze vereiste geldt ook wanneer behandelingen door derden worden uitgevoerd.</p>

6.3.2		A	De aanwezigheid van schadelijke of quarantaine organismen of ziekten. Vastgestelde schadelijke of quarantaine organismen en plantenziekten met gevaar voor de veiligheid en gezondheid van mens, dier en plant worden geregistreerd. De kopieën van het formulier voor verplichte meldingen (indien van toepassing) worden bewaard.
6.3.3		A	Resultaten van analyses Indien van toepassing wordt een ordelijk klassement van analysebulletins bijgehouden.
6.3.4		+*	Het gebruik van genetisch gemodificeerde zaden voor de productie van gewassen bestemd voor dierlijke voeding moet in een register opgenomen worden.
6.3.5		B	De landbouwer beschikt over een klachtenprocedure om de volgende elementen te registreren: zijn eigen klachten tegenover leveranciers (aankopen) of tegenover derden die op zijn onderneming diensten hebben verricht en de klachten vanwege zijn eigen klanten.
6.3.6		A	Registreren van de data van het strooien van organische meststoffen en bodemverbeterende middelen die bijproducten van dierlijke oorsprong bevatten (bv. bloedmeel, vleesmeel, beendermeel, ...) en de overeenkomstige data van toegang tot de weide/van maaïen evenals de data van de eerst mogelijke aanvang van de oogsten.
6.4 Corrigerende maatregelen			
6.4.1	R	A	De landbouwer moet passende herstelmaatregelen nemen wanneer hij in kennis wordt gesteld van tijdens de officiële controles vastgestelde problemen.

4. **Meldingsplicht**

4.1 **Algemeen**

De richtlijn van het FAVV betreffende het M.B. van 22/01/2004 betreffende de modaliteiten voor de meldingsplicht in de voedselketen kan geraadpleegd worden op de website van het Agentschap: <http://www.favv.be> >> Beroepssectoren >> Meldingsplicht >> Meldingsplicht en meldingslimieten: richtsnoer >> (<http://www.favv.be/meldingsplicht/meldingslimieten/>).

Elke exploitant moet onmiddellijk het FAVV inlichten wanneer hij van oordeel is of redenen heeft om te denken dat een product dat hij ingevoerd, geproduceerd, geteeld, gekweekt, bewerkt, gefabriceerd of verhandeld heeft, schadelijk kan zijn voor de gezondheid van mens, dier of plant. Voor de primaire plantaardige productie zijn dit de aanwezigheid van microbiologische contaminanten en toxines, residuoerschrijdingen van chemische contaminanten (residuen van pesticiden, nitraten), niet toegelaten GGO's en schadelijke organismen voor planten (waarvan melding aan het FAVV verplicht is). Elke melding dient het resultaat te zijn van een voorafgaande evaluatie van het risico voor de gezondheid van mens, dier of plant al naar gelang het geval. De exploitant is ook verplicht om het FAVV in te lichten over de maatregelen die hij genomen heeft om de risico's te voorkomen en te elimineren. Dit gebeurt door het invullen van het formulier uit bijlage II van het MB 22/01/2004 (zie formulier).

Het is niet voldoende dat enkel de afnemer meldt bij bv. het overschrijden van een MRL¹¹, ook de producent moet melden. De afnemer dient ook een melding op te maken via het formulier in bijlage I van het MB 22/01/2004. Beide formulieren kunnen door de afnemer opgestuurd worden, op voorwaarde dat het formulier van de producent door de producent ondertekend is. Hij moet namelijk kunnen aantonen dat hij op de hoogte is. De afnemer kan wel de risico-evaluatie doen. Als de producent en ook de afnemer de risicoanalyse niet zelf kunnen uitvoeren, moet melding gebeuren volgens de meldingslimieten.

De persoon die de melding doet, dient:

- ➔ De provinciale controle - eenheid (LCE) van zijn provincie telefonisch op de hoogte te brengen;
- ➔ Het meldingsformulier doorfaxen of elektronisch verzenden naar de LCE. De telefoonnummers, faxnummer of elektronische adressen zijn terug te vinden op de website van het FAVV (www.favv.be, via link beroepssectoren >> meldingsplicht en meldingslimieten). Tabel 8 geeft een overzicht van de notificatiemeldpunten in de 11 verschillende Belgische provincies en Brussel.

¹¹ MRL: maximum residu gehalte; het hoogst wettelijk toegestane concentratieniveau van een bestrijdingsmiddelenresidu in of op een levensmiddel of diervoeder, vastgesteld op basis van goede landbouwpraktijken en de laagste blootstelling van consumenten die noodzakelijk is met het oog op de bescherming van kwetsbare consumenten (Verordening Nr. 396/2005).

Tabel 2. Notificatie – meldpunten in de provincies (bron: <http://www.favv.be>)

LCE	Telefoon	GSM(*)	E-mail voor meldingen	E-mail voor info	Faxnummers
Luik	04/224.59.11	0478/87.62.13	Notif.LIE@afsca.be	Info.LIE@afsca.be	04/224.59.01
Luxemburg- Namen ¹	061/21.00.60	0478/87.62.12	Notif.LUN@afsca.be	Info.LUN@afsca.be	061/21.00.79
Henegouwen	065/40.62.11	0478/87.62.15	Notif.HAI@afsca.be	Info.HAI@afsca.be	065/40.62.10
Waals Brabant- Namen ²	081/20.62.00	0478/87.62.16	Notif.BNA@afsca.be	Info.BNA@afsca.be	081/20.62.01
Brussel	02/211.92.00	0478/87.62.22	Notif.BRU@favv.be	Info.BRU@afsca.be	02/211.91.80
Limburg-Vlaams Brabant ³	011/26.39.84	0478/87.62.18	Notif.VLI@favv.be	Info.VLI@favv.be	011/26.39.85
Antwerpen	03/202.27.11	0478/87.62.19	Notif.ANT@favv.be	Info.ANT@favv.be	03/202.27.93
Oost-Vlaanderen- Vlaams Brabant ⁴	09/210.13.00	0478/87.62.20	Notif.OVB@favv.be	Info.OVB@favv.be	09/210.13.20
West-Vlaanderen	050/30.37.10	0478/87.62.21	Notif.WVL@favv.be	Info.WVL@favv.be	050/30.37.12

(*) De gsm-nummers: enkel in uiterst dringende gevallen buiten de kantooruren.

¹Grondgebied provincie Luxemburg en de gemeenten Beauraing, Gedinne, Bièvre en Vresse-sur-Semois

²Grondgebied: provincies Waals-Brabant en Namen, met uitzondering van de gemeenten Beauraing, Gedinne, Bièvre en Vresse-sur-Semois

³Grondgebied: Provincie Limburg en het oostelijk gedeelte van de provincie Vlaams-Brabant (gemeenten: Grimbergen, Zemst, Kampenhout, Vilvoorde, Steenokkerzeel, Machelen, Zaventem, Kraainem, Wezembeek Oppem, Overijse, Hoeilaart, Boortmeerbeek, Keerbergen, Tremelo, Begijnendijk, Aarschot, Scherpenheuvel Zichem, Diest, Haacht, Rotselaar, Kortenberg, Herent, Leuven, Holsbeek, Tielt-Winge, Bekkevoort, Tervuren, Bertem, Lubbeek, Glabbeek, Kortenen, Geetbets, Huldenberg, Oud-Heverlee, Bierbeek, Boutersem, Tienen, Hoegaarden, Linter, Zoutleeuw en Landen).

⁴Grondgebied: Provincie Oost-Vlaanderen en het westelijk gedeelte van de provincie Vlaams-Brabant (gemeenten: Londerzeel, Kapelle-op-den-Bos, Opwijk, Merchtem, Meise, Wemmel, Asse, Affligem, Liedekerke, Ternat, Dilbeek, Roosdaal, Lennik, Gooik, Sint-Pieters-Leeuw, Drogenbos, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Beersel, Halle, Pepingen, Herne, Galmaarden et Bever)

**FORMULIER VOOR EXPLOITANTEN VAN DE SECTOR
VAN DE PRIMAIRE PLANTAARDIGE PRODUCTIE**

zoals voorzien in bijlage II van het ministerieel besluit van 22 januari 2004
betreffende de modaliteiten voor de meldingsplicht in de voedselketen.

**IN TE VULLEN DOOR DE EXPLOITANTEN VAN DE SECTOR
VAN DE PRIMAIRE PLANTAARDIGE PRODUCTIE**

ALGEMENE INFORMATIE

01:	VERANTWOORDELIJKE VAN DE PRIMAIRE PLANTAARDIGE PRODUCTIE (NAAM, ADRES, TEL., FAX, E-MAIL, GSM) GBCS NUMMER:	
02:	DATUM EN UUR VAN DE MELDING	

PRODUCT

03:	BETROKKEN GEWASSEN: - SOORT - HOEVEELHEID EN OPPERVLAKTE - LOKALISATIE VAN DE BETROKKEN PERCELEN	
04:	REEDS VERKOCHTE GEWASSEN: - KLANT (NAAM, ADRES, TEL., FAX, E-MAIL, GSM) - DATUM VERKOOP - HOEVEELHEID - LOKALISATIE VAN DE BETROKKEN PERCELEN	

05:	BETROKKEN FYTOPRODUCTEN / MESTSTOFFEN (indien van toepassing): <ul style="list-style-type: none"> - LEVERANCIER (NAAM, ADRES, TEL., FAX, E-MAIL, GSM) - NAAM PRODUCT - ERKENNINGSNUMMER - LEVERINGSDATUM - DATUM TOEDIENING - DOSERING 	
-----	--	--

GEVAAR

06:	HET GEVAAR BETREFT (schrappen wat niet van toepassing is)	ONGEDIERTE / SCHADELIJKE PLANTEN / FYTO / MESTSTOFFEN /ANDERE
07:	AARD VAN HET GEVAAR (naam ongedierte, fytoproduct of schadelijke plant, of de omschrijving van het probleem)	
08:	RESULTATEN VAN DE ANALYSES (indien van toepassing)	
09:	DATUM BEMONSTERING (indien van toepassing)	

GETROFFEN MAATREGELEN:

10:	REEDS ONDERNOMEN MAATREGELEN	
-----	------------------------------	--

ANDERE INFORMATIE

11:	BIJ FAVV GECONTACTEERD PERSOON	
12:	ANDERE INFORMATIE	

Handtekening melder:

4.2 Meldingslimieten in de plantaardige productie

Voor een actuele versie van de meldingslimieten wordt verzezen naar de website van het FAVV.

I. MICROBIOLOGISCHE CONTAMINANTEN EN TOXINES

Zie: <http://www.favv.be/meldingsplicht/meldingslimieten/>

II. CHEMISCHE CONTAMINANTEN en niet toegelaten GGO's

Zie: <http://www.favv.be/meldingsplicht/meldingslimieten/>

III. LIJST VAN SCHADELIJKE EN QUARNATAINE ORGANISMEN VOOR PLANTEN EN PLANTAARDIGE PRODUCTEN

Bepaalde organismen schadelijk voor planten en plantaardige producten zijn onderworpen aan een meldingsplicht zodat het risico op verspreiding ervan zoveel mogelijk beperkt kan worden. In de Belgische wetgeving wordt melding gemaakt van deze organismen in het KB van 10 augustus 2005 en in het KB van 19 november 1987. Daarnaast zijn er ook nog andere organismen waartegen de Europese Commissie bestrijdingsmaatregelen heeft uitgevaardigd via Europese Beschikkingen.

In Tabel 3 worden voor ruwvoeder de belangrijkste schadelijke en quarantaine organismen opgesomd, waarvan melding aan het FAVV verplicht is. De volledige lijst van schadelijke en quatantaine organismen voor planten en plantaardige producten die in België geteeld worden en waarvan de melding verplicht is, is terug te vinden in het document 'Meldingsplicht en meldingslimieten'. Deze informatie samen met de wetgeving is terug te vinden op de website van het FAVV: www.favv.be, via de link beroepssectoren >> meldingsplicht en meldingslimieten.

Indien voor het beperken van de verspreiding van deze schadelijke en quarantaine organismen wettelijke maatregelen werden uitgeschreven, werden deze opgenomen in het lastenboek. Voor al deze schadelijke en quarnataine organismen geldt indien ze vastgesteld worden steeds de verplichting dat ze gemeld moeten worden en ook passende bestrijdingsmaatregelen moeten genomen worden. Er wordt eveneens aangeraden om een controle uit te voeren van de gezondheidstoestand van het aangeleverd of zelf geproduceerd materiaal. Dit betekent niet dat in alle gevallen een staal moet worden genomen. Voor een aantal soorten moet voor het aangeleverde plantgoed of zaden een plantenpaspoort bewaard worden (KB van 10.08.2005). Deze lijst vindt u terug in Bijlage 2.

Tabel 3. Belangrijkste schadelijke en quarantaine organismen waarvan melding aan het FAVV verplicht is per teelt

GEWAS	PLANTENDELEN	TYPE	WETENSCHAPPELIJKE NAAM	NEDERLANDSE OF ENGELSE NAAM
ALGEMEEN				
Alle teelten	Planten met wortels bestemd voor opplant, geteeld in volle grond	Nematode	<i>Globodera pallida</i> & <i>Globodera rostochiensis</i>	Aardappelcystenaaltjes
Verschillende species *	Alle gewassen behalve zaden	Bacterie	<i>Xylella fastidiosa</i>	Xylella fastidiosa
AKKERBOUW – NIJVERHEIDSGEWASSEN				
Aardappelen (poot- en consumptie), haver, suikerbiet, tarwe, maïs, gerst, ...		Nematoden	<i>Meloidogyne chitwoodi</i> <i>Meloidogyne fallax</i>	Wortelknobbelaaltjes
ZADEN				
Klaver, luzerne	Zaden	Nematode	<i>Ditylenchus dipsaci</i>	Stengelnematode
		Bacterie	<i>Clavibacter michiganensis</i> ssp. <i>Insidiosus</i>	Vascular luzerne wilt

* Zie bijlage bij de omzendbrief van het FAVV met betrekking tot fytosanitaire noodmaatregelen tegen Xylella <http://www.favv.be/professionelen/plantaardigeproductie/ziekten/xylellafastidiosa/> >> omzendbrief met betrekking tot fytosanitaire noodmaatregelen tegen Xylella fastidiosa

5. Bijlagen

5.1. Glasbreuk- en lekkageprocedure

Glasbreuk

Glassplinters vormen een ernstig gevaar voor de volksgezondheid, zeker wanneer deze niet verwijderd worden door de volgende schakels van de keten (en dus het gevaar niet geëlimineerd wordt door een volgende stap). Bij breuk van serreglas of lampen, maar ook bijvoorbeeld van oogstmachines kunnen er splinters in het product terecht komen. Het is hierbij van essentieel belang om de gecontamineerde producten te vernietigen, tenzij de splinters nog verwijderd worden door de volgende schakels van de keten. Door een duidelijke afbakening op de plaats van glasbreuk kan er voor gezorgd worden dat enkel veilig product geoogst wordt.

In het geval van aardappelen of GOEG die bewaard worden bij de producent moet men vooral preventieve maatregelen nemen: lampen die zich direct boven geoogst product bevinden moeten beschermd worden met een hoes of zijn onbreekbaar en er wordt aangeraden om het product op een zekere afstand van de ramen in de opslagruimte te bewaren.

Lekkage

Ook olie, mazout of smeervet kunnen de plantaardige producten verontreinigen, bijvoorbeeld door lekkende leidingen of contact met smeerpunten. Om dit te vermijden dienen de machines regelmatig onderhouden te worden en gecontroleerd te worden op lekken van olie, mazout en/of smeervet. Indien rechtstreeks contact tussen het plantaardige product en smeervet mogelijk is, dient rekening gehouden te worden met het punt 2.1.3 van deze sectorgids.

Wanneer toepassen?

Glasbreuk kan voorkomen bij:

- Lampen (zowel voor verlichting van gebouwen, als op trekkers)
- Vensters en spiegels van machines (tractoren, oogstmachines, transportmiddelen,...)

Lekkage kan voorkomen bij:

- Leidingen of plaatsen waar aansluitingen en koppelingen van leidingen voorkomen

Bij vaststelling van glasbreuk, op producten waarbij glas niet verwijderd wordt door de volgende schakels van de keten, of bij lekkage van olie, mazout en/of smeervet moet men:

- Ofwel onmiddellijk het product in een voldoende grote zone vernietigen en alle scherven of resten van het gelekte middel zorgvuldig opruimen
- Bij glasbreuk: ofwel een voldoende grote veiligheidszone afbakenen door het gebruik van een opvallend gekleurd lint en/of plaatselijke identificatie in de productieruimte (vb. registratie van rijkapnummers in geval van serreglas). Het mogelijk verontreinigd product in deze afgebakende zones wordt vervolgens tijdens de oogst vernietigd.

Gebruik nooit oogstverpakkingen om de glasscherven te verwijderen!

5.2. Plantenpaspoorten

In de onderstaande tabel vindt u de lijst terug met teelten waarvoor een plantenpaspoort voor het plantgoed of de zaden nodig is. Dit impliceert dat de vermeerderaars goedgekeurd moeten zijn voor het gebruik van plantenpaspoorten. De plantenpaspoorten moeten bewaard worden door de landbouwer die dit materiaal voor de productie van producten voor consumptie gebruikt.

PLANTGOED: VOEDERGEWASSEN	
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
<i>Beta vulgaris L.</i>	Voederbieten
ZAAD: GROENTEN EN VOEDERGEWASSEN	
Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam
<i>Medicago sativa L.</i>	Luzerne
<i>Trifolium spp.</i>	Klaver

5.3 Overzicht waterbronnen

- Grondwater: Ook wel "putwater" genoemd. Water dat uit diepe of minder diepe bodemlagen onder de grond wordt opgepompt.
- Hemelwater: Wordt ook wel 'opgevangen regenwater' genoemd. Water afkomstig van regen (of sneeuw) dat wordt verzameld van de daken en wordt opgeslagen in een gesloten tank, afgesloten reservoir of een open, maar beschermde opvangbak (bijv. niet toegankelijk voor huisdieren). Water verzameld in stormbekkens valt niet onder dit type water.
- Leidingwater: Water dat door een nutsbedrijf aan de landbouwer wordt geleverd. Het betreft drinkwater (tenzij anders aangegeven door het nutsbedrijf na een incident in het leveringsnetwerk (bijv. overstromingen)).
- Oppervlaktewater: Water uit rivieren, beken, meren, kanalen, sloten, open putten, stormbekkens, e.d. Water afkomstig uit stormbekkens mag omwille van de afkomst nooit gebruikt worden in na-oogst activiteiten.
- Proceswater: Water afkomstig van het wassen van groenten en fruit (met uitzondering van wortelgroenten of knollen); processen om producten vrij van verontreiniging te maken (water afkomstig van blancheren/steriliseren); processen die plaatsvinden na alle bewerkingen die de producten vrij van verontreiniging maken (water afkomstig van het afkoelen na blancheren/steriliseren, water afkomstig van snel invriezen); het reinigen van de blancheer-/steriliseerlijnen en het reinigen en ontdooien van de koellijnen. Het gebruik van andere proceswateren kan worden aanvaard mits goedkeuring van het FAVV.

5.4. Checklist

In bijlage van dit document werd een checklist onder elektronische vorm (Excel) opgenomen. De laatste versie van deze checklist is steeds terug te vinden op de website: www.vegaplan.be.

5.5 Contactadressen

Secretariaat Vegaplan.be vzw

Havenlaan 86C/202B
1000 Brussel
Tel: +32 (0)2 880 22 00
Fax: +32 (0)2 880 22 19
E-mail: info@vegaplan.be
Website: www.vegaplan.be

Leden van Vegaplan

VOOR LAND-EN TUINBOUWERS

Algemeen

Algemeen Boerensyndicaat vzw (ABS)
Industrieweg 53
8800 Roeselare
Tel: +32 (0)51 26.08 20
Fax: +32 (0)51 24 25 39
E-mail: info@absvzw.be
Website: www.absvzw.be

Boerenbond (BB)
Diestsevest 40
3000 Leuven
Tel: +32 (0)16 28 60 00
Fax: +32 (0)16 28 60 09
E-mail: info@boerenbond.be
Website: www.boerenbond.be

Fédération Wallonne de l'Agriculture asbl (FWA)
Chaussée de Namur 47
5030 Gembloux
Tel: +32 (0)81 60 00 60
Fax: +32 (0)81 60 04 46
E-mail: fwa@fwa.be
Website: www.fwa.be

VOOR HANDEL, VERWERKENDE INDUSTRIE EN VEILINGEN

Algemeen

OVPG vzw: Overlegplatform voor de verwerking van handel in plantaardige grondstoffen en producten
Havenlaan 86C/202B
1000 Brussel
Tel: +32 (0)2 880 22 00

Fax: +32 (0)2 880 22 19
E-mail: info@vegaplan.be

Granen

FEGRA vzw
Gasthuisstraat 31
1000 Brussel
Tel: +32 (0)2 512 15 50
Fax: +32 (0)2 512 48 81
E-mail: info@synagra.be
Website : www.synagra.be

Mengvoeders

BFA vzw
Gasthuisstraat 31
1000 Brussel
Tel: +32 (0)2 512 09 55
Fax: +32 (0)2 514 03 51
E-mail: info@bfa.be
Website: www.bfa.be

Andere groeperingen die aan de redactie van de Gids hebben meegewerkt

SoCoPro - Service opérationnel du Collège des Producteurs

Avenue Comte de Smet de Nayer, 14 boîte 3
5030 Namur
Tel: (00) 32 81 24 04 44
E-mail: info.socopro@collegedesproducteurs.be
Website: www.collegedesproducteurs.be